

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Rozhodnutí NS odmítající dovolání pro nepřipustnost musí být řádně odůvodněno

Nejvyšší soud ČR musí zamítnutí dovolání, jehož přípustnost účastník řízení založil na řešení otázky hmotného nebo procesního práva, která má být dovolacím soudem posouzena jinak, zdůvodnit, nepostačuje odkaz na dosavadní judikaturu významnou pro rozhodnutí posuzované věci, aniž by soud zdůvodnil, proč jsou v ní prezentované závěry správné, resp. proč nejsou správné závěry stěžovatele o nutnosti změny současného přístupu k řešení uvedené otázky. Vyplývá to z nálezu Ústavního soudu spis. zn. I. ÚS 700/16, ze dne 24. 10. 2016.

Soud prvního stupně zamítl žalobu na zaplacení částky 890 000 Kč s příslušenstvím, jeho rozsudek byl potvrzen rozsudkem odvolacího soudu. Proti rozsudku odvolacího soudu podal žalobce dovolání, jehož přípustnost spatřoval ve faktu, že napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného práva, která má být rozhodnutím odvolacího soudu posouzena jinak. Konkrétně uvedl, že jinak by měla být posouzena otázka běhu promlčecí lhůty, neboť jím uplatněný nárok vychází ze smluvního vztahu mezi ním a žalovaným, tedy ze vztahu, který nelze posuzovat podle ustanovení upravujících bezdůvodné obohacení. Usnesením Nejvyššího soudu ze dne 29. 11. 2015, spis. zn. 29 Cdo 2916/2013-314, bylo dovolání odmítnuto pro nepřipustnost. Dovolací soud v odůvodnění konkrétně uvedl, že dovolatel nevymezil žádnou otázku hmotného nebo procesního práva, která by zakládala přípustnost dovolání ve smyslu ust. § 237 občanského soudního řádu. Z odůvodnění dále vyplývá, že napadené rozhodnutí je, co do řešení otázky, zda na stanovení počátku běhu promlčecí lhůty má vliv okolnost, že doba plnění závazku z bezdůvodného obohacení byla mezi stranami dohodnuta, souladné s ustálenými judikatorními závěry.

Stěžovatel v ústavní stížnosti vyjádřil nesouhlas s rozhodnutími nižších soudů, tak i soudu odvolacího. Uvedl, že dovolací soud se jím vymezenou otázkou přípustnosti dovolání vůbec nezabýval. V napadeném usnesení pouze zrekapituloval svoji rozhodovací praxi k otázce promlčení práva na vydání bezdůvodného obohacení. Z dovolání je však zřejmé, že stěžovatel si byl vědom ustálených judikatorních závěrů, nicméně navrhoval jiné posouzení této otázky. Dovolací soud však neuvedl jediný důvod, proč by tato otázka neměla být posouzena jinak. Na podporu svých tvrzení stěžovatel dále uvedl, že uplatňuje-li dovolatel jako důvod přípustnosti jiné posouzení právní otázky, je povinností odvolacího soudu zdůvodnit, proč je dosavadní rozhodovací praxe správná a naopak proč je nesprávná argumentace dovolatele. Podstatou ústavní stížnosti bylo tedy tvrzení, že dovolací soud se nevypořádal s argumenty stěžovatele zakládajícími přípustnost dovolání a že usnesení odvolacího soudu je nedostatečně zdůvodněno, tedy nepřezkoumatelné.

Ústavní soud dospěl k závěru, že ústavní stížnost je důvodná a svým nálesem napadené rozhodnutí NS ČR zrušil. Petit ústavní stížnosti však směřoval pouze proti usnesení odvolacího soudu, a proto zůstávají rozhodnutí nižších soudů nedotčena.

Dovolací důvod

Podle ust. § 237 o. s. ř. platí, že jedním z důvodů přípustnosti dovolání je stav, kdy napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, která má být dovolacím soudem posouzena jinak. Ze podaného dovolání vyplývá, že stěžovatel uplatňoval právě tento dovolací důvod, čemuž odpovídá i jeho obsah. Stěžovatel konkrétně uvedl, že odvolací soud v

odůvodnění dovoláním napadeného rozhodnutí odkázal na konstantní judikaturu vztahující se k projednávané věci, nicméně z dovolání rovněž vyplývá nesouhlas stěžovatele s těmito závěry a požadavek jiného právního posouzení. Z obsahu dovolání je nadto zřejmý nesouhlas stěžovatele s interpretací dosavadní judikatury.

Řádné odůvodnění vylučuje svévoli v rozhodování

Z odůvodnění napadeného usnesení dovolacího soudu je naopak zřejmé, že pouze odkázal na dosavadní judikaturu významnou pro rozhodnutí projednávané věci, nicméně nijak nezdůvodnil, proč je tato judikatura správná, resp. proč nejsou správné závěry stěžovatele o nutnosti změny současného přístupu k řešení uvedené otázky.

Ústavní soud již opakovaně judikoval, že z ústavního pořádku ani z judikatury Evropského soudu pro lidská práva sice nevyplývá nárok na podání dovolání či jiného mimořádného opravného prostředku, nicméně jsou-li mimořádné opravné prostředky právním řádem připuštěny, nemůže se rozhodování o nich ocitnout mimo ústavní rámec ochrany základních práv jednotlivce. Ústavní soud rovněž dovodil, že i pro rozhodnutí dovolacího soudu o odmítnutí dovolání je třeba trvat na tom, aby z odůvodnění tohoto rozhodnutí bylo pro dovolatele seznatelné, z jakého důvodu dospěl dovolací soud k závěru o nepřipustnosti jeho dovolání, a aby toto odůvodnění bylo pro dovolatele předvídatelné, srozumitelné a vnitřně bezrozporné. Z ústavní stížnosti napadeného usnesení je zřejmé, že dovolací soud se z hlediska přípustnosti nevypořádal se všemi tvrzeními stěžovatele, přes něž se pouze přenesl odkazem na dosavadní judikaturu. Stěžovatel však v žádném případě nezpochyboval absenci současné judikatury, nýbrž zdůraznil požadavek na její změnu. Lze proto konstatovat, že napadené usnesení dovolacího soudu je nepřezkoumatelné a zakládající porušení stěžovatelova práva na spravedlivý proces.

Richard W. Fetter

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Byznys a paragrafy, díl 32.: Konkurenční doložka](#)
- [Skryté ujednání v realitní smlouvě - zbytečná hra na schovávanou](#)
- [Odpovědnost člena voleného orgánu dle § 159 OZ a vymezení škody způsobené právnické osobě](#)
- [Vnosy do společného jmění manželů a jejich valorizace v aktuální judikatuře Nejvyššího soudu a Ústavního soudu](#)
- [Právo na přístup ke kamerovým záznamům: střet GDPR, informačního zákona a praxe](#)

veřejných institucí

- Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026
- Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky (EU): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí
- Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu
- Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu
- Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?
- Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše